

Posudek bakalářské práce

Posudek vedoucí práce		oponentský posudek		
Studijní program	Specializace v pedagogice			
Studijní obor	Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání			
Název práce	Anderssein. Analyse und Interpretation der ausgewählten Adoleszenzromane. Andreas Steinhöfel: <i>Anders</i>, Wesley King: <i>Daniel is Different</i>			
Autor/ka práce	Petra Langhojerová			
Vedoucí práce	PhDr. Tamara Bučková, Ph.D.			
Oponent/ka práce	Mgr. Eva Markvartová, Ph.D.			
Hodnocení práce				
Obsah práce	odpovídá názvu práce	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá názvu práce
Struktura práce	odpovídá zcela tématu	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá požadavkům
Formální úprava	odpovídá požadavkům	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá požadavkům
Citace v práci	odpovídají normě	odpovídají s připomínkou	odpovídají s výhradou	Neodpovídají
Přílohy práce	vhodně doplňují téma	netýkají se tématu	jsou nevhodné k tématu	nejsou v práci uvedeny
Seznam literatury	odpovídá tématu	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	Neodpovídá
Počet stran práce	odpovídá požadavkům	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá požadavkům
Celkové zpracování tématu	odpovídá požadavkům	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	Neodpovídá
Celkové hodnocení			vyhověla	nevyhověl/a
Doporučení k obhajobě			doporučuji	Nedoporučuji

Celková charakteristika práce

Předkládaná bakalářská práce Petry Langhojerové má interdisciplinární charakter. Zabývá se analýzou žánru adolescentního románu, ve které se bakalariantka soustředí na aspekt jinakosti, o dospívání a jinakosti pojednává i z pohledu sociologie, psychologie a dílčím způsobem i medicíny. Předmětem práce, jak již vyplývá z názvu, je komparace dvou románů – románu kanadského autora W. Kinga *Daniel is Different* a románu *Anders* od německého autora od A. Steinhöfela.

Práce je sepsána v německém jazyce s českojazyčným shrnutím. Má celkem 54 stran textu a neobsahuje žádné přílohy. Bakalariantka prokázala schopnost vyhledat a zpracovat odborné prameny, které dokáže citovat a parafrázovat. K formální stránce citací lze mít výhrady k práci s primární literaturou.

Komentáře k jednotlivým částem práce

Teoretická část

Úvodní subkapitulu (1.1) věnující se dějinám literatury pro mládež, která pojednává i o výchovnosti projektované do oblasti školství, považuji za redundantní, neboť bez doplnění dalším kontextem vybočuje z obsahového rámce práce.

K vymezení pojmu literatura pro mládež a mladé dospělé mám jedinou připomínku – postrádám v ní věkovou hranici patnácti let. I přesto definici s věkovým rozmezím 12-18 let, kterou bakalářka ve své práci předkládá, akceptuji, neboť je podložena kvalitním odborným zdrojem. Vymezení termínu YA-Literature shledávám zcela v pořádku.

Jako velmi zdařilou hodnotím subkapitulu 1.4 s názvem „Anderssein als eins der Gegenwartsthemen in der Gesellschaft sowie Literatur“, a to i přesto, že je v této subkapitole věnována na první pohled detailní pozornost diagnostice. I ta má v bádání své opodstatnění, neboť se k ní vztahuje analýza a reflexe aspektu jinakosti v následujících analýzách.

Teoreticko-analytická část

Bakalářka postupuje v analýze obou děl analogicky. Nejprve uvádí základní informace a autorovi i díle a pokračuje shrnutím dějové linie. Poté se zaměřuje na aspekt jinakosti, soustředí se na charakteristiku a konstelaci postav. Pozornost věnuje práci s dílčími tématy, kterou vnímá jako součást vypravěčského modu, který konfrontuje s očekávanými znaky adolescentního románu.

- **Poznámky k analýze a interpretaci románu *Daniel is different* W. Kinga**

Tato kapitola je uvedena scanem titulní stránky a fotografií autora, které by dle mého názoru mohly být uvedeny v příloze, nicméně i tento přístup je možný. Za spíše netradiční považuji uvedení zdrojů k obrázkům až v seznamu literatury. Avšak bakalářka takto postupuje i dalších kapitolách, a tudíž lze práci s obrázky vyhodnotit jako sjednocenou.

Za podnětné považuji porovnání titulů analyzovaného románu v angličtině a němčině, neboť v kanadském originálu je diagnóza, kterou trpí hlavní postava, explicitně zastoupena již v titulu románu. Za nápadité považuji doložení jinakosti prostřednictvím tzv. rituálů, které bakalářka doložila z textu románu formou scanu. Petra Langhojerová rituály správně popisuje jako sled kroků, které jednak ilustrují protagonistovu diagnózu, jednak doplňují dějovou linii, a které zároveň dotvářejí charakteristiku protagonisty. Zvolená metoda scanu sice navyšuje dojem autenticity textu, avšak vzhledem k velikosti a kvalitě obrázků (č. 3 a 4) je nutné připustit, že přepsání rituálů do textu by jejich význam nesnížilo, ale naopak by zjednodušilo čitelnost textu.

Dílčí témata jsou vybrána velmi pěkně a jsou přiblížena – zřejmě z důvodu rozsahu a možností bakalářské práce – spíše popisně.

Do pojednání o stylu a žánru Petra Langhojerová zařadila subkapitoly nazvané „Themen und Motive“ (2.2.3.1), „Figurencharakteristik und Figurenkonstellation“ (2.2.3.2). Po stránce obsahu k nim nemám připomínek. Po formální stránce zde došlo k pochybení, neboť subkapitoly se čtyřmístným názvem nejsou zařazeny do obsahu.

Místy se objevuje chybná práce s uvozovkami, kdy bakalářka používá jednoduchých a zdvojených uvozovek, kombinaci evropských a amerických uvozovek (např. na str. 28): Die Sätze sind oft sehr lang und komplex. ‚Der andere hört zu und sagt »Oh, wie schrecklich«, aber eigentlich versteht er nicht, und weil es nicht in der Realität passiert ist, nimmt er es ohnehin nicht ernst.‘ (Daniel is Different 2017, 13). Kromě toho je zřejmé, že se jedná o doprovodný text a který není součástí

románu. Bakalariantka jej nedokázala spojit se jménem autora či neuvedla, že doprovodný text není autorsky ošetřen.

Kladně hodnotím výtvarné provedení konstelace postav, která nápaditě a funkčně doplňuje verbální zpracování této problematiky.

- **Poznámky k analýze a interpretaci románu *Anders A. Steinhöfela***

V části věnované Adreasu Steinhöfelovi a románu *Anders*, bakalariantka postupuje obdobně jako při analýze románu *Daniel is Different* od W. Kinga.

K podkapitole věnující se popisu žánru a vypravěčského modu mám následující komentáře: pozitivně hodnotím fakt, že bakalariantka využila i dalších pramenů, např. interview s autorem. V pasáži o autorském stylu se opakují chyby v citaci (viz výše Langhojerová 2024, 38), které jsou slabší stránkou celé práce, a proto jim dále nebude věnována pozornost.

Pasáže věnované tematické složce, charakteristice a konstelaci postav jsou vypracovány nápaditě a přitom logicky, obdobně jako v první analýze. Témata jsou vybrána velmi pěkně, avšak i zde zůstává jejich přiblížení spíše na rovině popisu podpořeného dějovou linkou (např. ošetření motivu „Nixen-Sage“ v subkapitole 3.2.3.1 (Langhojerová 2024, 38-39). Obdobně jako v předchozí analýze nejsou čtyřmístně označené subkapitoly zařazeny do obsahu práce.

Zvláštní podkapitolu analýzy představuje pojednání o skutečných a fiktivních místech v románu, které je doplněno fotografiemi konkrétních míst, na nichž se děj odehrává a mapkami (obr. č. 8-13). Tuto subkapitolu hodnotím kladně.

Analýza románu *Anders* je rovněž doplněna pečlivou a detailně vypracovanou a výtvarně pojatou konstelací postav.

- **Poznámka ke komparaci románů**

Komparace je detailně vypracovaná a velmi zdařilá. Bakalariantka vychází ze struktury kapitol, od tematiky a vypravěčských struktur přechází k charakteristice hrdinů, a poté k dalším postavám, které se nacházejí v jejich okolí. Tím se dostává k postoji společnosti k aspektu jinakosti, který je pro oba teenagery příznačný, a který posiluje hlavní téma románů, totiž hledání vlastní identity. K popisu žánru adolescentního románu, který je součástí komparace nemám žádné připomínky. Je zdařilý a představuje logické vyústění práce.

- **Poznámka k závěru práce**

Z pohledu textového typu představuje shrnutí, do něhož jsou zahrnuty i odpovědi na úvodní otázky. Lze souhlasit s poznatkem bakalariantky, že rozdílný postoj společnosti k jinakosti protagonistů se odvíjí od povahy tohoto i příčiny fenoménu. Správně poznamenává, že větší senzibilitu vykazuje okolí Felixe, protagonisty románu *Anders*, který se stane jiným v důsledku nehody. Titulární hrdina románu *Daniel is Different* bojuje s tím, že je jiný od narození. Bakalariantka zmiňuje i rozdílnost pohnutek obou autorů, které je vedly k napsání románu, avšak toto tvrzení příliš nerozvádí. Neodkazuje zpětně na prameny potvrzující úmysl A. Steinhöfela zachytit a tím upozornit na složitost světů dospívajících. Naopak poprvé uvádí, že podobnými problémy jako Daniel, hrdina románu W. Kinga, si prošel i sám jeho autor.

- **Další poznámky**

Bakalariantka pracovala z velké části samostatně. Práce byla konzultována.

Celkové hodnocení

Cíle práce byly splněny. Bakalářskou práci Petry Langhojerové s názvem **Anderssein. Analyse und Interpretation der ausgewählten Adoleszenzromane. Andreas Steinhöfel: Anders, Wesley King: Daniel is Different** doporučuji k obhajobě.

Podněty k rozpravě u obhajoby

- Motiv „Nixen-Sage“ v románě *Anders* lze interpretovat jako intertextový odkaz. Dokázala byste tento fakt rozvést? Lze jménu protagonistovi románu *Anders*, kterým je Felix, připsat určitou symboliku, která by byla pro román příznačná? Dokázala byste najít spojitost mezi jménem postavy a výše uvedeným motivem?
- Romány *Daniel is Different* a *Anders* jsou literární kritikou popisovány jako romány pro mládež i romány pro mladé dospělé. Ke které variantě se kloníte Vy? Svůj názor zdůvodněte.

Odolena Voda, 22. 07. 2024

PhDr. Tamara Bučková, Ph.D.